

21 ינואר

מקום 1.1.59
"העיתון"

AQUITTANIA

בשמונה בבוקר בדיוק בא בן-כהן לסלוני. גם ליפסקי,
ווייז וסולד הגיעו בזמן. אכלנו יחד צהרים - וביררנו שוב דרכי
הפעולה בווינגטון. ב.ב. סבור שלא יוכל ללכת ללונדון, וגם
רצוי שיסאר בזמן זה בווינגטון. שאלתיו אם אפשר לדבר עם הממשלה
על משלוח צידה לישוב במקרה של מלחמה, ואם אפשר להביא מזון
מאמריקא, בדבר הראשון הוא מסופק. הדבר השני ווראי יעשה.
ינסה לסדר פגישה לווייז עם הנשיא. ווייז עמד על חשיבות בואו
של דוב לווינגטון.

באתה עשרה בדיוק הפליגה האניה מהנמל, ברחוב החושים.
סגרדי השחקים משמאל ופסל הדורר מימין עטופי ערפל, יורד שלג
וקר, וסנבאים לנו ים סוער.

22 ינואר

2.2.1

אקוויטניה.

החולשה של הציונות האמריקנית יש לחפש לא רק בליקויים
ארגוניים - אלא גם בקשיים אידיאולוגיים.
חוסר מנהיגות; חוסר איחוד, העדר אופק בסף במרכז
ושעבוד הצורות הארגוניות לצרכי האוסף - הם הליקויים הארגוניים
הראשיים. ליהדות האמריקנית (ובשעה זו ליהדות ברוב הארצות)

אין אישים מרכזיים, בעלי משקל רוחני, שכלי ופוליטי מספיק כדי להחגבר על תוהו ובוהו של ישוב מהגרים בארץ רחבת-ידיים ובלתי מגובשת זו. אין אישים כאלה גם לציונות. ברנדייס פרש מהחנועה עם כניסתו לביח הדין העליון, ומא, לא קמה אף אישיות אחת הדומה לו במשקלה המוסרי והאינטלקטואלי. סרנקפורטר הוא מלומד משפטי, אך אין בו מהאישיות המוסרית, מהכבוד המוסרי של ברנדייס, ומטרת חייו היתה בלי ספק, להגיע לביה"ד העליון. ציונותו היתה רק מפעל-לוואי ואקראי, לא הקישר.

ווייז הוא טריבון אמריקני סיפואי - אבל הוא נגול חבונה פוליטית ועולמו הרוחני מוגבל... הוא מסוגל להיות לפח למנהיג - אך אינו מסוגל להיות מנהיג בעצמו. ליפסקי מבין את הציונות ויש לו כשרונות והבנה ארגוניים - אך אין לו המשקל הסדיני והמוסרי.

סילוור אינו אלא מהדורה גרועה של ווייז. לא רק הוא משולל כמוהו חבונה פוליטית - אלא אין לו גם הקו המוסרי והעצמאות הנפשית שיש לווייז.

גולדמן עולה על סילוור מבחינה מוסרית ואינטלקטואלית. הוא יותר יהודי מכולם. הוא העסקן הציוני הראשון באמריקא המקורה ביהדות ובחרבות עברית. אבל מסופקני אם יש לו איניציאטיווה עצמאית וחבונה פוליטית סינימלית.

הדסה חוציאה מחוכה, או יותר נכון הוקסה ע"י, אישיות אחת חשובה, ועם עליה סולד לארץ נשאר מקומה חלל ריק. יש, כנראה, עסקניות חרוצות בהסתדרות זו, כי היא סתחבת ועושה חייל ופעולתה

מצליחה, אבל לא גב' גייקובס, לא גב' אפשטיין, ואף גב' פול,
הסתחרה כנראה באפשטיין, אינן אלא עסקניות מעשיות לא רעות,
מבלי המאור הנפשי והשכלי המחנה את הסנהיג.

בכל הארגונים הציונים האחרים לא נחלתה ער עכשיו
אף אישיות אחת חשובה, מלבד גרינברג, אבל כל כשרונותיו הסבריים
ושכליותו של גרינברג אין הכוחם להפקיע את הפגם היסודי בנפשו ו
חלישות. בכל מקו עם האדם המחונן הזה לא יכלתי לגלות ולמצוא
שרשיו. עם עמידתו בשחי רגליו בתחומי חנוכה - אין הוא מעורה
בחוכה, ורוחו נחונה לחנודות שאין החנוכה ואין הוא עצמו של ימים בהן.
וסכיון שיהדות אמריקא אינה מגובשת (אמריקא כולה
עדיין לא נחגבשה) - היא זקוקה יותר מקבוצים אחרים לאישים מנהיגים.
והכוח הפוטנציאלי העצום הגלום בקבוץ גדול זה אינו מתגלה ואינו כופעל
מחוסר מנהיגות. גם החנוכה הציונית וגם חנוכה הפועלים סובלות
מחסרון זה. וולדק היה האיש היחיד שעלול היה למלא חפקיד מנהיג
בהנועה הפועלים, וכוחו הניח חלל ריק, שלא יתמלא במהרה.
אולם נראה לי שהקשיים האידיאולוגיים של הציונות
האמריקנית לא פחות מכל הליקויים הארגוניים גורמים לחולשת החנוכה.
יהדות אמריקא אינה יכולה לראות - בחקופה זו בכל אופן - בא"י
מפלג ערמי כאשר רואה בה היהדות של מזרח אירופה.
גם פה יש המונים סובלים. גם פה יש צוקה כלכלית - אך
אין סבל יהודי ומצוקה יהודית. יש חנוכה אנטישמית, והיא מחגורת,
אך עדיין אין סכנה בלתי אמצעית, ואין לחץ לצאת מתארץ.
יהדות אמריקא, ציונות אמריקא לא ראתה עצמה עד היום -

וחיו סיבוך אובייקטיביות לכך, ועדיין ישנן - נושא ההגשמה הציונית, כלומר נושא הגשמה עצמית. לכל היוצר ראתה עצמה כעוזרת להגשמה, עוזרת מבחינה כספית ופוליטית, להגשמה, כלומר לעלים, של חלקי היהדות בארצות אחרות. והתחום בין פעולה ציונית ובין פעולה פילנתרופית, פעולה קורה ליהודים הסובלים, לא הובהק ולא נחרץ. הדסה היא גלוי בולט של שתי רשיות אלה הסמסמות בקרבוביה, וקשה לדעת אם היניקה היא יותר פילנתרופית או יותר ציונית, ואין הדסה יחידה בנידון זה.

אפילו במגבית ההסדרות, שהיסוד הסוציאלי-הלאומי שבה בולט ביותר, ניסוקים פילנתרופיים ממלאים חפקיד חשוב ואולי עיקרי. החלוצ וחסה"צ הם הניצנים היחידים של גלוי ציוני מלא וצורף, אבל הניצנים האלה עדיין רופפים, ביהוד החלוצ. חסר כאן גם המצע הנפשי והרעיוני של ציונות גרמניה שלפני תקופת היסור. אין כאן ההתקוממות הפנימית נגד סמיכה רוחנית ופיסית גמורה שיהודי גרמניה נחפסו לה "לפני הסבול". באמריקא אין החבוללות, לא כעובדה ביולוגית ולא כעובדה מוסרית רעיונית, סטפוסה של ההתבוללות הגרמנית, ואין גם הסצע לריאקציה נפשית ורעיונית כמחאה נגד החבוללות זו. "החשובה ליהדות" שהצריכה מאמץ מוסרי ומחשבהי עצום בגרמניה, ושלא יכלה כסעם לבוא בלי אידיאולוגיה מהפכנית ואידיאולוגיה הציונית - אין הקרקע האמריקני מוכשר להצמיח. אין ברצחה מהיהדות, אין התכחשות ואין תנועת שמד - העלולות לעורר בכוח חניגור ותפוליאירות ריאקציה חריפה ועמוקה בכוון הפוך, אם כי החיים היהודים, התכרת

היהודית, הצבוריות היהודית והסולידריות היהודית הם קלושים - אבל הם מקיפים כמעט את כל הקבוץ היהודי הגדול הזה, ואין יסוד נפשי לכרד ושנוי ערכים. אמריקניות ויהדות באמריקה אינן - עדיין בכל אופן - מהות סתירה פנימית, והיות יהודי אמריקני אינו כרוך במחיקת הצלב היהודי, וחיות יהודי "יהודי" אינו כרוך בזרות ובהסתייגות לאמריקניות. מחוץ ללשון אין מהותה של האמריקניות בעצם ברורה ומגובשת, כשם שהיהדות אינה ברורה ומגובשת, והן דרות בדרך כלל בכפיפה אחת, לא רק בקרב הציונים, אלא בקרב כל החטיבות של היהדות האמריקנית ואין ההבוללות קיצונית ואין סתירה חריפה נגד ההתבוללות. גם האמריקניות וגם היהדות הן פשוטות, סחוסות, קלושות, במצב של התהוות, ועדיין אין סתירה בולטת ביניהן. אולם הדור הצעיר, הנוער, האינטלגנציה מתחבטים באמריקא בסרובליסות הבריתיות-סוליטיות: דימוקרטיה, פשיזם, הון ועבודה, העולם החדש והעולם הישן, - ואם הציונות לא חקנה השקפה עולם והשקפה-חיים לנוער, השקפה שתענה על הבעיות הצומחות על קרקע מיוחדת זה ותסוג את המאויים היהודים עם מאויים האנושיים - לא תהיה הציונות באמריקא לכות חרבותי ומחנך אשר תשחלט במוחות ובלבבות. הציונות באמריקא חסרה פילוסופיה ציונית-אנושית שרשיה ביהדות וצמיחתה בקרקע אמריקא. מסופקני אם הדבר ניתן להעשות ע"י אנשי-חוץ. לפי טבע הדברים א"י היא הובעה ואמריקא מנהבעת, ושלחי א"י באים לאמריקא בחביעות סעשיות, הולכות וגדלות. אך אין א"י מספקת לציונות האמריקנית את כל צרכיה הנפשיים והרעיוניים, אין יהדות אמריקא יכולה לשמש רק אובייקט ציוני. אך טרם הפכה בכוחות מחשבתיים

עצמיים להיות סובייקט. היא לא יכלה להחזירנם פסחן קורה בלבד -
נפשה ריקה ורעבה, ופירורי חוץ אין בהם כדי להשביע. ודא עקא,
שלפי שעה לא נחגלו מעונות-מחשבה עצמיים באמריקא, והשקפת העולם
הציונית האמריקנית טרם נוצרה, וחטונה הוא לפי הרגשתי אחת
הסיבות העיקריות לחולשה של החנועה, וביחוד בקרב חנוערי. חבר
הפעם יחמלא מחוליתו - או לא יחמלא כלל. חוצרת-חוץ לא תספיק -
כשהיא לבדה.

24 ינואר

ד. ג. ג.

אקוויטניה.

חשקה עשר יום באמריקא עלו לי \$392. מזה \$234.90

במלון בלבד. \$70.90 טלגרמות וטליפונים. \$26.51 נסיעות.

תכנית הפעולה שזרפתי לעצמי קרב בואי לניו-יורק

(1.1.39) - חלקה נחקיימה, חלקה - לא, חלקה במקצה.

(א) הכינוס - נחקל בקשיים מצד לא-ציונים, ונפגש

בלי החלהבות יחרה בקרב הלא-ציונים. הראשונים ספחדים מהכינוס,

האחרונים ספחדים מהמפחדים. בהבנה רבה נפגש הדבר מצד ל.ד.ב.,

גולדמן וליפסקי ופס. הציונים יכלים לעשות בקשי דבר שהלא-

ציונים מתנגדים לו.

(ב) בטחון ואניות. הסניעות להרחבת פעולת הבטחון

סולקו, נדמה לי, לגמרי. סוללה הדרך לפעולה יוחר נמרצה. הוכנסה

הבנה לדחיפות הפעולה ורצינותה. בדבר האניות לא הושג לפי שעה כלום.